

Татарстан Республикасы
Әлмәт муниципаль районының
Кичүчат авыл Советы

КАРАРЫ

29 январь 2025 ел

№ 113

Татарстан Республикасы Әлмәт
муниципаль районының
«Кичүчат авыл жирлеген»
муниципаль берәмлегендә бюджет
процессы турында Нигезләмә
хакында

Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Россия Федерациясендә жирле
үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге
131-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль
районының «Кичүчат авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә,
Әлмәт шәһәр прокуратурасының 2024 елның 27 августындагы 02-08-02/820
номерлы күрсәтмәсен карап

Кичүчат авыл Советы КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының «Кичүчат авыл
жирлеген» муниципаль берәмлегендә бюджет процессы турындагы нигезләмәне
яңа редакциядә расларга (1 нче кушымта).

2. Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының Кичүчат авыл
Советы карарларының үз көчләрен югалтуын танырга:

- «Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының « Кичүчат авыл
жирлеген» муниципаль берәмлегендә бюджет процессы турында Нигезләмәне
раслау хакында» 2021 елның 28 октябрендәге 24 номерлы;

- «Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының « Кичүчат авыл
жирлеген» муниципаль берәмлегендә бюджет процессы турында Нигезләмәне
раслау хакында» Әлмәт муниципаль районы Кичүчат авыл Советының 2021
елның 28 октябрендәге 24 номерлы карарына үзгәрешләр кертү турында» 2022
елның 25 февралендәге 36 номерлы;

- «Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының « Кичүчат авыл
жирлеген» муниципаль берәмлегендә бюджет процессы турында Нигезләмәне
раслау хакында» Әлмәт муниципаль районы Кичүчат авыл Советының 2021
елның 28 октябрендәге 24 номерлы карарына үзгәрешләр кертү турында» 2022
елның 13 июлендәге 47 номерлы;

- «Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының « Кичүчат авыл
жирлеген» муниципаль берәмлегендә бюджет процессы турында Нигезләмәне
раслау хакында» Әлмәт муниципаль районы Кичүчат авыл Советының 2021
елның 28 октябрендәге 24 номерлы карарына үзгәрешләр кертү турында» 2023
елның 19 маендагы 71 номерлы;

-«Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының « Кичүчат авыл
жирлеген» муниципаль берәмлегендә бюджет процессы турында Нигезләмәне
раслау хакында» Әлмәт муниципаль районы Кичүчат авыл Советының 2021
елның 28 октябрендәге 24 номерлы карарына үзгәрешләр кертү турында» 2023

елның 26 октябрәндәгә 80 номерлы;

«Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының « Кичүчат авыл жирлегә» муниципаль берәмлегендә бюджет процессы турында Нигезләмәне раслау хакында» Әлмәт муниципаль районы Кичүчат авыл Советының 2021 елның 28 октябрәндәгә 24 номерлы карарына үзгәрешләр керту турында» 2024 елның 23 апреләндәгә 93 номерлы.

3. Әлеге карарны Кичүчат авылы, Юлдаш урамы, 2А йорты торак пункт территориясендә урнашкан махсус мәгълүмат стендында игълан итәргә, «Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында» (PRAVO.TATARSTAN.RU) һәм «Интернет» мәгълүмати-телекоммуникация челтәренәң Әлмәт муниципаль районы сайтында урнаштырырга.

4. Әлеге карар рәсми басылып чыкканнан соң (халыкка житкерелгәннән) үз көченә керә

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Кичүчат
авыл жирлегә башлыгы

Р.Х.Шәйхетдинов

Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Кичүчат авыл Советының 2025 елның 29 январендагы 113 номерлы карарына 1 нче кушылта

Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының
«Кичүчат авыл җирлеген» муниципаль
берәмлегендә бюджет процессы турындагы
НИГЕЗЛӘМӘ

Әлеген Нигезләмә Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының «Кичүчат авыл җирлеген»нең (алга таба - Җирлек) бюджетен керемнәрен булдыру һәм чыгымнарын гамәлгә ашыру барышында бюджет хокук мәнәсәбәтләре субъектлары арасында барлыкка килә торган бюджет хокук мәнәсәбәтләре проектларын тәзу һәм карау тәртибен, Җирлек бюджетен проекттын тәзу һәм карау, аны үтәүне тикшереп тору, бюджет исәбен алып бару, бюджет хисаплылыгын тәзу, карау һәм раслау тәртибен билгели.

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

Статья 1. Бюджет процессының хокукий нигезе

1. Әлеген Нигезләмә Россия Федерациясен Конституциясен, Татарстан Республикасы Конституциясен, Россия Федерациясен Бюджет кодексын (алга таба - Россия Федерациясен БК), Татарстан Республикасы Бюджет кодексын, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәгә 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәгә 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Җирлек уставы, Россия Федерациясен һәм Татарстан Республикасы бюджет законнарының башка нормалары нигезендә эшләнгән.

2. Әлеген Нигезләмәдә кулланыла торган терминнар һәм төшенчәләр әлеген статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән норматив актлардагы мәгънәсендә кулланыла.

3. Җирле үзидарә органнары РФ БК нигезендә үз компетенцияләрен чикләрендә бюджет хокук мәнәсәбәтләрен җайга сала торган муниципаль хокукий актлар кабул итә.

Статья 2. Җирлек бюджетен турындагы карарның гамәлдә булуы

1. Җирлек бюджетен турындагы карар 1 гыйнвардан үз көченә керә һәм, әгәр РФ БК һәм (яисә) Җирлек бюджетен турындагы карар белән башкасы каралмаган булса, финанс елының 31 декабренә кадәр гамәлдә була.

Финанс елы календарь елга туры килә һәм 1 гыйнвардан 31 декабрьгә кадәр дәвам итә.

2. Җирлек бюджетен турындагы карар билгеләнгән тәртиптә имзаланганнан соң 10 көннән дө соңга калмыйча рәсми рөвештә басылып чыгарга тиеш.

Статья 3. Жирлек халкының бюджет вәкаләтләре

1. Жирлекнең бюджет вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:
жирле бюджет проектын тәзү һәм карау, жирле бюджетны раслау һәм үтәү, аның үтәлешен тикшереп тору һәм жирле бюджет үтәлеше турындагы хисапны раслау тәртибен билгеләү;
жирле бюджет проектын тәзү һәм карау, жирле бюджетны раслау һәм үтәү, аның үтәлешен тикшереп торуну гамәлгә ашыру, жирле бюджет үтәлеше турында хисап тәзү һәм раслау;
жирлекнең чыгым йөкләмәләрен билгеләү һәм үтәү;
жирлек бюджетыннан бюджетара трансфертлар бирү тәртибен билгеләү, жирлек бюджетыннан бюджетара трансфертлар бирү;
муниципаль бурычларны гамәлгә ашыру, муниципаль гарантияләр бирү, бюджет кредитлары бирү, муниципаль бурыч белән идарә итү һәм муниципаль активлар белән идарә итү;
Россия Федерациясә бюджет классификациясен куллану тәртибен жирле бюджетка караган өлешендә билгеләү, детальләштерү һәм билгеләү;
РФ БК тарафыннан жирле үзидарә органнарының бюджет вәкаләтләренә кертелгән башка бюджет вәкаләтләре.

2. Жирлекләрнең жирле үзидарә органнары, әлеге статьяның 1 пунктында санап үтелгән вәкаләтләр белән беррәттән, РФ БК нигезендә жирлек территориясә составына керүче аерым торак пунктларның, муниципаль берәмлекләр булмаган башка территорияләрнең керемнәре һәм чыгымнары сметаларын тәзү, раслау һәм үтәү тәртибен билгеләү буенча бюджет вәкаләтләрен дә гамәлгә ашыралар.

Статья 4. Жирлек бюджетының хокукый формасы

1. Жирлекнең үз бюджеты бар.
2. Жирлек бюджеты Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының «Кичүчат авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Советы (алга таба - Жирлек Советы) карары рәвешендә эшләнә һәм раслана.
3. Жирлек бюджеты муниципаль берәмлекнең чыгым йөкләмәләрен үтәү өчен каралган.
Жирле үзидарә органнары тарафыннан жирлекнең чыгым йөкләмәләрен үтәү өчен акчаларны белем бирүнең һәм тотуның башка рәвешләреннән файдалану рәхсәт ителми.
4. Жирлек бюджетында Россия Федерациясенәң бюджет классификациясә нигезендә жирле үзидарә органнары тарафыннан жирле өһәмияттәге мәсьәләләр буенча вәкаләтләргә гамәлгә ашыруга бәйлә рәвештә барлыкка килә торган жирлекнең чыгым йөкләмәләрен һәм аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен Россия Федерациясә бюджет системасының башка бюджетларыннан субвенцияләр исәбеннән башкарыла торган жирлекнең чыгым йөкләмәләрен үтәүгә юнәлдерелә торган акчалар аерым карала.
5. Жирлек бюджетының состав өлеше сыйфатында аерым торак пунктларның, муниципаль берәмлекләр булмаган башка территорияләрнең керемнәре һәм чыгымнары сметалары каралырга мөмкин.

Статья 5. Жирлек бюджеты керемнәре

Жирлек бюджеты керемнәре Россия Федерациясе Бюджет законнары, салымнар һәм җыемнар турындагы законнар һәм башка мөһүбүри түләүләр турындагы законнар нигезендә төзелә.

Статья 6. Жирлек бюджеты чыгымнары

Жирлек бюджеты чыгымнарын формалаштыру Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары, муниципаль хокукый актлар, халыкара һәм башка шартнамәләр һәм килешүләр нигезендә чираттагы финанс елында һәм план чорында жирлек бюджеты акчалары исәбеннән үтәлергә тиешле федераль дөүләт хакимияте органнары, Татарстан Республикасы дөүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән чикләүләр белән бәйлә чыгым йөкләмәләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

Статья 7. Жирлекнең чыгым йөкләмәләре

1. Жирлекнең чыгым йөкләмәләре:

жирле әһәмияттәге мәсьәләләр һәм федераль законнар нигезендә жирле үзидарә органнары хәл итәргә хокуклы башка мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар кабул итү, шулай ук жирлек (жирлек исемнән) тарафыннан әлегә мәсьәләләр буенча шартнамәләр (килешүләр) төзү.

жирле үзидарә органнары үзләренә тапшырылган аерым дөүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда муниципаль хокукый актлар кабул итү;

муниципаль казна учреждениеләре тарафыннан жирлек исемнән шартнамәләр (килешүләр) төзү.

2. Жирлекнең әлегә статьяның 7.1 пунктының икенче һәм дүртенче абзацларында күрсәтелгән чыгым йөкләмәләре жирле үзидарә органнары тарафыннан мөстәкыйль билгеләнә һәм үз керемнәре һәм жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакалары исәбеннән үтәлә.

3. Жирлекнең әлегә статьяның 1 пунктындагы өченче абзацында күрсәтелгән чыгым йөкләмәләре РФ БК каралган тәртиптә Татарстан Республикасы бюджетыннан жирле бюджетларга бирелә торган субвенцияләр исәбеннән һәм чикләрендә үтәлә.

4. Жирле үзидарә органнары үз финанс чаралары булганда гына (бюджетара трансфертлардан тыш) башка муниципаль берәмлекләренең жирле үзидарә органнары, дөүләт хакимияте органнары компетенциясенә кертелмәгән мәсьәләләрне хәл итүгә бәйлә һәм федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән үз компетенцияләреннән төшереп калдырылмаган чыгым йөкләмәләрен билгеләргә һәм үтәргә хокуклы.

Статья 8. Жирлектә бюджет процессы принциплары һәм этаплары

1. Жирлектә бюджет процессы РФ БК билгеләгән Россия Федерациясе бюджет системасы принципларына нигезленә.

2. Жирлектә бюджет процессы төп этапларны үз эченә ала:
жирлек бюджеты проектын төзү;
жирлек бюджетын карау һәм раслау;
жирлек бюджеты үтәләше;

жирлек бюджеты үтөлешен тикшереп тору;
бюджет исәбен гамәлгә ашыру;
бюджет хисабын тезү, тышкы тикшерү, карау һәм раслау.

2 бүлек. Бюджет процессында катнашучылар, бюджет процессында катнашучыларның бюджет вәкаләтләре

Статья 9. Жирлектә бюджет процессында катнашучылар

Жирлектә бюджет процессында катнашучылар булып торалар:

- 1) Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының Кичүчат авыл жирлеге башлыгы (алга таба-жирлек башлыгы);
- 2) Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының Кичүчат авыл Советы (алга таба-жирлек Советы);
- 3) Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының Кичүчат авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба-жирлек башкарма комитеты);
- 4) жирлекнең Ревизия комиссиясе (тышкы муниципаль финанс контроле органы);
- 5) жирлек башкарма комитеты органы (вазыйфаи зат) (Эчке муниципаль финанс контроле органы, финанс органы);
- 6) бюджет акчаларын баш бүлүчеләр (бүлүчеләр);
- 7) бюджет керемнәренә Баш администраторлары (администраторлары);
- 8) бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarының Баш администраторлары (администраторлары);
- 9) бюджет акчаларын алуучылар.

Статья 10. Жирлек башлыгының бюджет вәкаләтләре

Жирлек Башлыгы:

- 1) финанс һәм бюджет мәсьәләләре буенча жирлек Советы кабул иткән муниципаль хокукый актларны жирлек уставында билгеләнгән тәртиптә имзалау һәм халыкка житкерә;
- 2) үзенә Россия Федерациясе бюджет законнарында, жирлек Уставында һәм жирлекнең башка муниципаль хокукый актларында беркетелгән башка вәкаләтләргә гамәлгә ашыра.

Статья 11. Жирлек Советының бюджет вәкаләтләре

Жирлек Советы:

- 1) жирлек бюджетын һәм аның үтөлеше турындагы еллык хисапны карый һәм раслай;
- 2) үз утырышларында жирлек бюджеты үтөлешенә аерым мәсьәләләрен карау барышында, жирлек Советы үткәрә торган тыңлаулар барышында һәм депутат запросларына бәйләп рәвештә тикшереп тора;
- 3) агымдагы елга жирлек бюджеты турындагы карарга үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертә;
- 4) Россия Федерациясенә салымнар һәм җыямнар турындагы законнары нигезендә жирле салымнарны һәм җыямнарны билгели, үзгәртә һәм юкка чыгара;
- 5) жирле салымнар буенча салым ташламаларын, аларны куллану нигезләрен һәм тәртибен билгели;
- 6) бюджет үтөлешен тикшереп торучы органнарның хокукый статусын тәзи

һәм билгели

7) РФ БК, бюджет законнарының башка хокукий актлары, жирлек уставы һәм әлеге Нигезләмә нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

Статья 12. Жирлек Башкарма комитетының бюджет вәкаләтләре

1. Жирлек Башкарма Комитеты:

1) бюджет проектын тәзүне тәэмин итә һәм аны кирәкле документлар һәм материаллар белән бергә жирлек Советы раславына кертә;

2) Әгәр РФ БКда башкасы каралмаган булса, бюджетара трансфертларны бүлү методикасын һәм (яисә) бирү тәртибен эшли һәм раслай;

3) жирлек бюджеты үтөлешен һәм бюджет хисабын тәзүне тәэмин итә;

4) жирлек советын раслауга бюджет үтөлеше турында хисап тапшыра;

5) муниципаль бурыч белән идарә итүне тәэмин итә;

6) муниципаль учреждениеләр тарафыннан муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) муниципаль задание булдыру тәртибен һәм муниципаль задание үтөлешен финанс белән тәэмин итү тәртибен билгели;

7) РФ БК һәм (яисә) аның нигезендә кабул ителә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

2. Жирлек Башкарма комитетының жирле бюджетны тәзүне һәм аның үтөлешен оештыручы органы (вазыйфаи заты) (алга таба - финанс органы).

Финанс органы:

1) жирлек бюджеты проектын тәзи һәм аны жирлек Советына кертү өчен кирәкле документлар һәм материаллар белән тапшыра;

2) жирлек бюджеты үтөлешен оештыра;

3) бюджет хисабын тәзү тәртибен билгели;

4) бюджет акчаларының баш администраторларына карата финанс менеджменты сыйфатына мониторинг үткәрә, аңа бюджет вәкаләтләрен үтәү сыйфаты, шулай ук муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр һәм хезмәт күрсәтүләр сатып алулар, активлар белән идарә итү сыйфаты мониторингы керә, ул үзе билгеләнгән тәртиптә;

5) РФ БК, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм (яисә) алар нигезендә кабул ителә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукий актлар белән билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

Финанс органы яисә башка вәкаләтле органнар ай саен Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә жирлек бюджетының касса үтөлеше турында хисап тәзиләр һәм тапшыралар.

Жирлекнең финанс органының аерым бюджет вәкаләтләре жирлек администрациясе һәм район администрациясе арасындагы килешү нигезендә муниципаль районның финанс органы тарафыннан гамәлгә ашырылырга мөмкин.

3. Жирлек башкарма комитеты органы (вазыйфаи заты):

1) бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган, шул исәптән муниципаль учреждениеләрнең бухгалтерлык исәбенә, бухгалтерлык (финанс) хисабын тәзүгә һәм тапшыруга таләпләр билгели торган хокукий актлар нигезләмәләренең үтөлешен тикшереп тора;

2) физик затларга жирлек бюджетыннан башка түләүләр буенча гавами норматив йөкләмәләрне һәм йөкләмәләрне билгели торган хокукий актлар нигезләмәләренең үтөлешен, муниципаль мөлкәт белән идарә иткәндә һәм эш

иткәндә һәм (яисә) аннан файдаланганда җирлек бюджеты керемнәрен булдыруны һәм чыгымнарын гамәлгә ашыруны, шулай ук җирлек бюджетыннан, муниципаль контрактлардан акчалар бирү турындагы шартнамәләрнең (килешүләрнең) шартларын үтәүне тикшереп тора;

3) җирлек бюджетыннан акчалар бирү турындагы шартнамәләрне (килешүләрне) үтәү максатларында төзелгән шартнамәләр (килешүләр) шартларының, шулай ук РФ БК каралган очрақларда муниципаль контрактларны үтәү максатларында төзелгән шартнамәләр (килешүләр) шартларының үтәлешен тикшереп тора;

4) җирлек акчаларын бирү һәм (яисә) алардан файдалану нәтиҗәләре турындагы хисапларның, муниципаль биремнәрнең үтәлеше турындагы хисапларның, җирлек бюджетыннан акчалар бирү нәтиҗәләгә күрсәткечләре күрсәткечләренә ирешү турындагы хисапларның дәрәҗәләгән тикшереп тора;

5) Сатып алулар өлкәсендә муниципаль ихтыяҗларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алулар өлкәсендә контракт системасы турында Россия Федерациясе законнарында каралган контрольне гамәлгә ашыра.

Эчке муниципаль финанс контроле Россия Федерациясе Хөкүмәтенң норматив хокукий актлары белән расланган федераль стандартлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

Статья 13. Җирлек ревизия комиссиясенң бюджет вәкаләтләре

Җирлекнең ревизия комиссиясе муниципаль финансконтролен гамәлгә ашыру буенча бюджет вәкаләтләрен РФ БК нигезендә гамәлгә ашыра.

Җирлекнең ревизия комиссиясе шулай ук:

1) бюджет акчаларыннан файдалануның экономияләгән һәм нәтиҗәләгән билгеләүгә юнәлдерелгән нәтиҗәләгән аудитына;

2) җирлек бюджеты турындагы карарлар проектларына, шул исәптән җирлек бюджеты күрсәткечләренәң (параметрларының һәм характеристикаларының) нигезләгәнә экспертиза ясау;

3) муниципаль программаларга экспертиза ясау;

4) җирлектә бюджет процессын анализлау һәм мониторинглау, шул исәптән бюджет процессында ачыкланган тайпылышларны бетерү буенча тәкъдимнәр әзерләү;

5) җирлек бюджеты үтәлеше турындагы еллык хисапны тышкы тикшерү;

6) бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, бюджет керемнәренәң Баш администраторлары, бюджет кытлыгын финанслау чыганақларының Баш администраторлары (алга таба – бюджет акчаларының Баш администраторлары) тарафыннан эчке финансконтролен гамәлгә ашыруны камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү;

7) «Россия Федерациясе субъектларының, федераль территорияләренң һәм муниципаль берәмлекләренң контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенәң гомуми принциплары турында» 2011 елның 7 февралендәгә 6–ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән башка мәсьәләләргә.

Җирлекнең ревизия комиссиясенң бюджет вәкаләтләре килешү нигезендә районның контроль-хисап органына тапшырылырга мөмкин.

Статья 14. Бюджет акчалары бүлүченең, бюджет акчаларын бүлүченең бюджет вәкаләтләре

1. Бюджет акчаларының баш бүлүчесе:

- 1) расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә бюджет акчаларынан файдалануның нәтижәләлеген, адреслылыгын һәм максатчан характерын тәэмин итә;
- 2) үзенә буйсынган күрсәтмә бирүчеләрнең һәм бюджет акчаларын алучыларның исемлеген тәзи;
- 3) үзенә расланган бюджет йөкләмәләре һәм бюджет ассигнованиеләре лимитлары чикләрендә башкарылырга тиешле чыгым йөкләмәләре реестрын алып бара;
- 4) бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыра, бюджет ассигнованиеләрен нигезләүне тәзи;
- 5) бюджет язмасын тәзи, раслый һәм алып бара, бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләре лимитларын ведомство буйсынуындагы эш бирүчеләр һәм бюджет чараларын алучылар буенча тәзи һәм бюджетның тиешле өлешен башкара;
- 6) бюджет йөкләмәләре лимитларын формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;
- 7) жыелма бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;
- 8) казна учреждениеләре булып торучы бюджет акчаларын алучыларның ведомство буйсынуындагы бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;
- 9) муниципаль биремнәрне тәзи һәм раслый;
- 10) максатчан билгеләнештәге бюджетара субсидияләрне, субвенцияләрне һәм башка бюджетара трансфертларны, шулай ук Россия Федерациясә БК билгеләгән башка субсидияләрне һәм бюджет инвестицияләрен алучылар тарафыннан аларны биргәндә билгеләнгән шартларны, максатларны һәм тәртипне үтәүне тәэмин итә;
- 11) бюджет акчаларының баш бүлүчесенең бюджет хисабын тәзи;
- 12) үзенә буйсынучы бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләре буенча җирлек исемнән җавап бирә;
- 13) эчке финанс аудитының федераль стандартларын үтәп, эчке финанс аудитын гамәлгә ашыра;
- 14) РФ БК, Татарстан Республикасы Бюджет кодексында һәм алар нигезендә кабул ителә торган, бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

2. Бюджет акчаларын бүлүче:

- 1) Җирлек бюджетының тиешле чыгымнарын планлаштыра;
- 2) бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләре лимитларын ведомство буйсынуындагы күрсәткечләр һәм (яисә) бюджет акчаларын алучылар буенча бүлә һәм Җирлек бюджетының тиешле өлешен башкара;
- 3) бюджет акчаларын баш бүлүчегә бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;
- 4) максатчан билгеләнештәге бюджетара субсидияләрне, субвенцияләрне һәм башка бюджетара трансфертларны алучылар тарафыннан үтәүне, шулай ук Россия Федерациясә БК, Татарстан Республикасы Бюджет кодексында билгеләнгән башка субсидияләрне һәм бюджет инвестицияләрен, аларны биргәндә билгеләнгән шартларны, максатларны һәм тәртипне тәэмин итә;

5) бюджет акчаларының тиешле баш күрсәтмәсендә билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет акчалары баш урнаштыручының үз карамагында булган аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

6) эчке финанс аудитының федераль стандартларын үтәп, эчке финанс аудитын гамәлгә ашыра.

3. Жирлек бюджеты акчаларын баш бүлүче судта жирлек исеменнән жирлеккә карата дөгъвалар буенча жавап бирүче вәкиле буларак чыгыш ясый:

1) жирле үзидарә органнарының яисә әлеге органнарның вазыйфаи затларының законсыз гамәлләре (гамәл кылмавы) нәтижәсендә физик затка яисә юридик затка китерелгән зыянны ведомстволарныкы буенча, шул исәптән законга яисә башка хокукый актка туры килми торган жирле үзидарә органнары актларын чыгару нәтижәсендә каплау турында;

2) казначылык органнарында, финанс органында (Россия Федерациясе Үзәк банкы учреждениесендә яисә кредит оешмасында) шәхси счёты (Счёты) ачылмаган бурычлы казна учреждениесеннән акчаларны, шул исәптән суд чыгымнарын түләтү турында;

3) ул ведомство буйсынуындагы казна учреждениесе булган бюджет акчаларын алуыга аның акча йөкләмәләрен үтәү өчен житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары житәрлек булмаганда күрсәтелә торган;

4) жирлеккә карата Федераль закон нигезендә тиешле гавами-хокукый берәмлек мөнфәгатләрән Россия Федерациясе Бюджет законнары нигезендә жирлек бюджеты акчаларын баш бүлүче вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы орган тәкъдим итә торган башка дөгъвалар буенча.

4. Жирлек бюджеты акчаларын баш бүлүче судта жирлек исеменнән гамәлләре (гамәл кылмаулары) жирлек казнасы хисабына зыянны каплауга китергән затларга карата Россия Федерациясе Гражданлык кодексының 1081 статьясындагы 3.1 пункты нигезендә регресс тәртибендә акчаларны түләтү турындагы дөгъвалар буенча дөгъвачы вәкиле буларак чыгыш ясый.

Статья 15. Бюджет керемнәре баш администраторының (администраторының) бюджет вәкаләтләре

1. Жирлек бюджеты керемнәренең баш администраторы:

1) жирле бюджет керемнәренең үзенә буйсынган администраторлары исемлеген төзи;

2) жирлек бюджетының уртача сроклы финанс планын һәм (яисә) проектын төзү өчен кирәкле белешмәләр тапшыра;

3) касса планын төзү һәм алып бару өчен белешмәләр тапшыра;

4) жирлек бюджеты керемнәренең баш администраторының бюджет хисабын төзи һәм тапшыра;

5) Россия Федерациясе керемнәре чыганакалары исемлегенә һәм бюджет керемнәре чыганакалары реестрына кертү өчен аңа беркетелгән керем чыганакалары турында белешмәләр тапшыра;

6) бюджетка керемнәр керүне фаразлау методикасын мондый методикага Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләр нигезендә раслый;

7) эчке финанс аудитының федераль стандартларын үтәп, эчке финанс аудитын гамәлгә ашыра;

8) үзенә буйсынган бюджет акчалары администраторларына карата финанс менеджменты сыйфатына мониторинг үткәрә, аңа бюджет вәкаләтләрен үтәү сыйфаты, шулай ук активлар белән идарә итү сыйфаты, муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр һәм хезмәт күрсәтүләр сатып

алулар сыйфаты мониторингы керә, ул үзе билгеләгән тәртиптә;

9) РФ БК, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм алар нигезендә кабул ителә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган муниципаль хокукый актлар белән билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

2. Жирлек бюджеты керемнәре администраторы:

1) бюджетка түләүләрне, алар буенча пеняларны һәм штрафларны исәпләүне, исәпкә алуны һәм аларның дәрәсләгән тикшереп торуну гамәлгә ашыра;

2) бюджетка түләүләр, пенялар һәм штрафлар буенча бурычларны түләтүне гамәлгә ашыра;

3) бюджетка артык түләнгән (түләтелгән) түләүләрне, пеняларны һәм штрафларны, шулай ук мондый кире кайтаруны үз вакытында башкармаган өчен процентларны һәм артык түләтелгән суммаларга исәпләнгән процентларны кире кайтару турында карар кабул итә һәм Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә кире кайтаруны гамәлгә ашыру өчен Федераль казначылык органына йөкләмә тапшыра;

4) Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына түләүләрне исәпкә алу (төгәлләштерү) турында карар кабул итә һәм Федераль казначылык органына хәбәрнамә тапшыра;

5) бюджет керемнәренә баш администраторы билгеләгән очракта һәм тәртиптә бюджет керемнәренә баш администраторына бюджет керемнәренә баш администраторы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен кирәкле белешмәләрен һәм бюджет хисаплылыгын төзи һәм тапшыра;

6) физик һәм юридик затларның дөүләт һәм муниципаль хезмәтләр өчен, шулай ук Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары керемнәрен формалаштыру чыганаclarы булган башка түләүләр өчен түләнергә тиешле сумманы исәпләү кенәннән дә соңга калмыйча дөүләт һәм муниципаль түләүләр турында Дөүләт Мәгълүмат Системасына 2010 елның 27 июлендәге по Федераль законда билгеләнгән тәртип нигезендә түләнергә тиешле сумманы түләү өчен кирәкле мәгълүматны тапшыра «дөүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында» 210-ФЗ, очраклардан тыш, Россия Федерациясе законнарында каралган;

7) бюджетка түләүләр буенча бурычларны түләтүгә өметсез дип тану турында карар кабул итә;

8) бюджетка түләүләр, алар буенча пенялар һәм штрафлар буенча дебитор бурычларын түләтү вәкаләтләрен гамәлгә ашыруның Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләр нигезендә эшләнгән регламентын билгели;

9) эчке финанс аудитының федераль стандартларын үтәп, эчке финанс аудитын гамәлгә ашыра;

10) РФ БК, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм алар нигезендә кабул ителә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган муниципаль хокукый актлар белән билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

3. Жирле бюджет керемнәренә Баш администраторлары исемлегә Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән гомуми таләпләр нигезендә жирле администрация тарафыннан раслана.

Статья 16. Бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarының баш администраторының (администраторының) бюджет вәкаләтләре

1. Жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarының баш администраторы:

1) бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының үзенә караган администраторларының исемлекләрен төзи;

2) Евразия икътисадый берлегенең һәм Россия Федерациясе законнарында мәжбүри түләүләргә, Евразия икътисадый берлегенең хокукында һәм таможня жайга салуы турындагы Россия Федерациясе законнарында каралган мәжбүри түләүләргә бәйле операцияләргә, бердәм салым түләвенә бәйле операцияләргә, аванс түләүләренә бәйле операцияләргә бюджет дефицитын финанслау чыганакалары буенча кертемнәрне (фаразлауны) һәм түләүләренә, Евразия икътисадый берлегенең хокукында һәм таможня жайга салуы турындагы Россия Федерациясе законнарында каралган акчалата залогка бәйле операцияләренә планлаштыра (фаразлы);

3) бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларын каплау өчен билгеләнгән ассигнованиеләрдән файдалануның адреслылыгын һәм максатчан характерын тәэмин итә;

4) бюджет ассигнованиеләрен бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының ведомство администраторлары буенча бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен башкара;

5) бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының баш администраторының бюджет хисабын төзи;

6) Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән мондый методикага гомуми таләпләр нигезендә бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча керемнәр фаразлау методикасын раслый;

7) бюджет ассигнованиеләрен нигезләүне төзи;

8) эчке финанс аудитының федераль стандартларын үтәп, эчке финанс аудитын гамәлгә ашыра.

2. Бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары администраторы:

1) Евразия икътисадый берлегенең һәм Россия Федерациясе законнарында мәжбүри түләүләргә, Евразия икътисадый берлегенең хокукында һәм таможня жайга салуы турындагы Россия Федерациясе законнарында каралган мәжбүри түләүләргә бәйле операцияләргә, бердәм салым түләвенә бәйле операцияләргә, аванс түләүләренә бәйле операцияләргә бюджет дефицитын финанслау чыганакалары буенча кертемнәрне (фаразлауны) һәм түләүләренә, Евразия икътисадый берлегенең хокукында һәм таможня жайга салуы турындагы Россия Федерациясе законнарында каралган акчалата залогка бәйле операцияләренә планлаштыра (фаразлы);

2) бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары бюджетка керүнең тулылыгын һәм үз вакытында башкарылуын тикшереп тора;

3) бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджеттан керемнәр һәм түләүләр алуны тәэмин итә;

4) бюджет хисабын төзи һәм тапшыра;

5) бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының баш администраторы тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының баш администраторының үз карамагында булган аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

6) эчке финанс аудитының федераль стандартларын үтәп, эчке финанс аудитын гамәлгә ашыра;

7) РФ БК, Татарстан Республикасы Бюджет кодексында һәм алар нигезендә кабул ителә торган, бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка вәкаләтләренә гамәлгә ашыра.

Статья 17. Бюджет акчаларын алучының бюджет вәкаләтләре

Бюджет акчаларын алучы:

- 1) бюджет сметасын төзи һәм үти;
- 2) бюджет йөкләмәләренең һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләренең житкерелгән лимитлары чикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә һәм (яисә) үти;
- 3) үзенә каралган бюджет ассигнованиеләреннән файдалануның нәтижәләлеген, максатчан характерын тәэмин итә;
- 4) бюджет акчаларын тиешле баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет язмасын үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;
- 5) бюджет исәбен алып бара (бухгалтер исәбен алып баруны тәэмин итә);
- 6) бюджет хисабын төзи (бюджет хисабын булдыруны тәэмин итә) һәм бюджет акчаларын алучының бюджет хисабын бюджет акчаларын тиешле баш бүлүчегә (бүлүчегә) бирә;
- 7) эчке финанс аудитының федераль стандартларын үтәп, эчке финанс аудитын гамәлгә ашыра;
- 8) РФ БК, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм алар нигезендә кабул ителә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган муниципаль хокукий актлар белән билгеләнгән башка вәкаләтләренә гамәлгә ашыра.

3 бүлек. Җирлек бюджеты проектын төзү

Статья 18. Гомуми нигезләмәләр

1. Җирлек бюджеты проекты чыгым йөкләмәләрен финанс белән тәэмин итү максатларында социаль - икътисадый үсеш фаразы нигезендә төзелә.
2. Җирлек бюджеты проекты РФ БК, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм әлеге Нигезләмә нигезендә җирлек башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә төзелә.
3. Җирлек бюджеты проекты җирлек Советы карары нигезендә өч елга (Чираттагы финанс елы һәм план чорына) төзелә һәм раслана.
4. Җирлек бюджеты проекты төзү-җирлек Башкарма комитетының аерым бер өстенлегә.
5. Җирлек бюджеты проекты турыдан-туры финанс органы төзи.

Статья 19. Җирлек бюджеты проектын төзү өчен кирәкле белешмәләр

1. Җирлек бюджеты проекты төзү:
  - Россия Федерациясе Президентының Россия Федерациясе Федераль Собраниясенә Юлнамасының Россия Федерациясендә бюджет сәясәтен (бюджет сәясәтенә таләпләрне) билгеләүче нигезләмәләрендә;
  - Татарстан Республикасы Башлыгының (Рәисенең) Татарстан Республикасы Дәүләт Советына юлнамасы;
  - Россия Федерациясенең милли үсеш максатларын һәм аларга ирешү буенча гавами хакимият органнары эшчәнлегә юнәлешләрен билгеләүче документларда;
  - җирлекнең бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре;
  - җирлекнең социаль-икътисадый үсеш фаразы;
  - озак сроклы чорга җирлекнең бюджет фаразында (бюджет фаразы проектында, бюджет фаразына үзгәрешләр проектында);

муниципаль программаларда (муниципаль программалар проектларында, күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр проектларында).

2. Жирлек бюджеты проектын үз вакытында һәм сыйфатлы төзү максатларында финанс органы жирлек Башкарма комитетының башка вазыйфаи затларыннан, шулай ук жирле үзидарәнең башка органнарыннан кирәкле белешмәләр алырга хокуклы.

Статья 20. Жирлекнең социаль-икътисадый үсеш фаразы

1. Жирлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразы ел саен кимендә өч елга жирлек башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә өзәрленә.

Жирлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразын эшләү жирлек башкарма комитеты (Башкарма комитетның вәкаләтле вазыйфаи заты) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2. Социаль-икътисадый үсеш фаразы жирлек башкарма комитеты тарафыннан жирле бюджет проектын жирлек Советына көртү турында карар кабул итү белән бер үк вакытта хуплана.

3. Бюджет проектын төзү яисә карау барышында жирлекнең социаль-икътисадый үсеш фаразын үзгөртү бюджет проектынның төп характеристикаларын үзгөртүгә китерә.

4. Жирлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразы, РФ БК 154 статьясының 1 пунктының икенче абзацында билгеләнгән очрактан тыш, жирлек башкарма комитеты белән район Башкарма комитеты арасындагы килешү нигезендә, муниципаль район Башкарма комитеты тарафыннан эшлөнөргә мөмкин.

Статья 21. Жирлек бюджеты керемнөрен фаразлау

1. Жирлек бюджеты керемнөре жирлек Советына бюджет турында карар проекты көртелгән көнгә гамәлдә булган территориянең социаль - икътисадый үсеше фаразы, шулай ук күрсәтелгән датага кабул ителгән һәм чираттагы финанс елында һәм план чорында үз көченә керә торган салымнар һәм жыемнар турындагы законнар, Россия Федерациясе Бюджет законнары һәм Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары һәм жирлек Советының салым булмаган Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары керемнөре.

2. Жирле бюджет керемнөренең гомуми күләмен үзгөртүгә китерә торган һәм жирле бюджет турында карар проектын жирлек Советына карауга көрткөннән соң кабул ителгән федераль законнарның, Татарстан Республикасы законнарының, жирлек Советы карарларының нигезләмәләре агымдагы финанс елына һәм план чорына бюджетка агымдагы финанс елы күрсөткөчләре өлешендә үзгәрешләр көрткөндә Чираттагы финанс елында исәпкә алына.

Статья 22. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру

Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру, РФ БК 174.2 статьясында билгеләнгән үзенчәлекләренә исәпкә алып, финанс органы билгели торган методика тәртибендә һәм нигезендә гамәлгә ашырыла.

Статья 23. Салым чыгымнарының исемлеге һәм бөясө

1. Жирлек халкының салым чыгымнары исемлеге муниципаль программалар буенча Жирлек башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә, шулай

ук муниципаль программаларга карамаган эшчәнлек юнәлешләрендә төзелә.

2. Жирлек салым чыгымнарын бәяләү ел саен, Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән гомуми таләпләрне үтәп, Жирлек Башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Күрсәтелгән бәяләү нәтижәләре жирлекнең бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләрен формалаштырганда, шулай ук муниципаль программаларны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләгәндә исәпкә алына.

Статья 24. Муниципаль программалар

1. Муниципаль программалар жирлек башкарма комитеты тарафыннан раслана.

Муниципаль программаларны гамәлгә ашыру сроклары жирлек башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

Муниципаль программаларны эшләү һәм күрсәтелгән программаларны формалаштыру һәм гамәлгә ашыру турында карарлар кабул итү тәртибе жирлек башкарма комитеты карары белән билгеләнә.

2. Муниципаль программалар агымдагы финанс елының 1 апреленнән дә соңга калмыйча бюджет турындагы карарга туры китерелергә тиеш.

3. Муниципаль программаларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләме жирле бюджет чыгымнарының һәр программага туры килә торган максатчан статьясы буенча жирле бюджет турындагы карар белән жирлек башкарма комитеты билгеләгән муниципаль программалар исемлегә һәм структурасы нигезендә раслана.

4. Һәр муниципаль программа буенча ел саен аны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләү үткәрелә. Күрсәтелгән бәяләүне үткөрү тәртибе һәм аның критерийлары жирлек башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

Күрсәтелгән бәяләү нәтижәләре буенча жирлек башкарма комитеты тарафыннан чираттагы финанс елыннан башлап элек расланган муниципаль программаны туктату яисә үзгәртү, шул исәптән муниципаль программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләмен үзгәртү кирәклегенә турында Карар кабул ителергә мөмкин.

4 бүлек. Бюджет проектын төзү, карау һәм раслау

Статья 25. Гомуми нигезләмәләр

1. Бюджет турындагы карарда бюджетның төп характеристикалары булырга тиеш, аларга бюджет керемнәренең гомуми күләме, бюджет чыгымнарының гомуми күләме, бюджет кытлыгы (профицита), шулай ук РФ БК, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, Жирлек Советы карарлары (бюджет турындагы Карардан тыш) белән билгеләнгән башка күрсәткечләр керә.

2. Жирлек бюджеты турындагы карар белән:

РФ БК 160.1 статьясында каралган очрактарда бюджет керемнәренең Баш администраторлары исемлегенә;

РФ БК 160.2 статьясында каралган очрактарда бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarының Баш администраторлары исемлегенә;

бюджет ассигнованиеләрен чыгымнар төрләре бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, төркемчәләре (төркемнәре һәм төркемчәләре) буенча я чыгымнар төрләре бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары (муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре), төркемнәре (төркемчәләре һәм төркемчәләре) буенча һәм (яисә) максатчан

статьялары (муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре), төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре) буенча бүлү) Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджетлар чыгымнары классификациясе чыгымнары төрләре, шулай ук бюджетлар чыгымнары классификациясе бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча, РФ БК, Татарстан Республикасы законы, җирлек Советы карары белән билгеләнгән;

Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнарының ведомство структурасы;

ачык норматив йөкләмәләренә үтәүгә җибәрелә торган бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме;

Чираттагы финанс елында һәм план чорында башка бюджетлардан алына торган һәм (яисә) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелә торган бюджетара трансфертлар күләме;

беренче елга план чорының шартлы расланган (расланган) чыгымнарының гомуми күләме бюджет чыгымнарының гомуми күләменә 2,5 проценты күләмдә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар исәбеннән каралган бюджетның чыгымнарын исәпкә алмыйча), план чорының икенче елында Поселения бюджеты чыгымнарының гомуми күләменә 5 проценты күләмдә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар исәбеннән каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча);

чираттагы финанс елына һәм план чорына җирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarы;

муниципаль эчке бурычның югары чиге һәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның югары чиге, елның 1 гыйнварына, чираттагы финанс елыннан һәм план чорының елдан-ел күбрәк узган торышына карап, шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча бурычның югары чиге күрсәтелгән булса;

Җирлек Советы карары белән билгеләнгән Җирлек бюджетының башка күрсәткечләре.

3. Бюджет турындагы карар белән, тиешле бюджет ассигнованиеләреннән һәм (яисә) җирлек бюджеты чыгымнарының гомуми күләмәннән тыш, бюджет турындагы карар белән билгеләнгән максатларга чираттагы финанс елыннан башлап кертелергә (бюджетта чагылдырылырга) төкдим ителә торган салым булмаган керемнәрнең аерым төрләре (ярдәмче хужалыklar) буенча бюджет керемнәреннән файдалану каралырга мөмкин.

Статья 26. Җирлек Советы каравына бюджет турында карар проекты кертү

1. Җирлек бюджеты турындагы карар проекты бу елның 15 ноябрәннән дә соңга калмыйча Җирлек Советы каравына җирлек башкарма комитеты тарафыннан кертелә.

2. Җирлек советына бюджет турындагы карар проекты белән бер үк вакытта түбәндәгеләр тапшырыла:

1) җирлекнең бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре;

2) агымдагы финанс елының узган чорында җирлекне социаль-икътисадый үстерүнең беренчел йомгаклары һәм агымдагы финанс елында җирлекне социаль-икътисадый үстерүнең көтелә торган йомгаклары;

3) җирлекнең социаль-икътисадый үсеш фаразы;

4) Чираттагы финанс елына һәм план чорына төп характеристикалар фаразы (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, җирлек бюджеты кытлыгы (профициты));

- 5) бюджет проектына аңлатма язуы;
- 6) бюджетара трансфертларны бүлүнөң методикалары (методикалары проектлары) һәм исәпләре;
- 7) муниципаль эчке бурычның югары чиге һәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның югары чиге, агымдагы елның 1 гыйнварына чираттагы финанс елы һәм план чорының елдан-ел арта барган торышы буенча;
- 8) агымдагы финанс елына Жирлек бюджетының көтелгән үтөлешен бәяләү;
- 9) күрсәтелгән бюджет сметаларына карата жирлек советы, тышкы муниципаль финанс контроле органнары тарафыннан тәкъдим ителгән әлеге органнарның бюджет сметалары проектлары, күрсәтелгән бюджет сметаларына карата финанс органы белән каршылыklar барлыкка килгән очракта, күрсәтелә;
- 10) Россия Федерациясә бюджет системасы бюджетлары керемнәре чыганакалары реестрлары;
- 11) муниципаль программаларның паспорты (паспортлары проектлары), күрсәтелгән паспортларга үзгәрешләр проектлары;
- 12) башка документлар һәм материаллар.

3. Әгәр тәкъдим ителгән документлар һәм материаллар составы әлеге статьяның 2 өлеше таләпләренә туры килмәсә, жирле бюджет турында карар проекты Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлығы башкарма комитетына әлеге статьяның 2 өлеше таләпләренә туры килергә тиеш.

Статья 27. Жирлек бюджеты турында карар проекты буенча гавами тыңлаулар

1. Жирле бюджет турында карар проекты Жирлек Советы утырышында каралганчы, күрсәтелгән проектка, Жирлек Советы карары белән билгеләнгән тәртиптә, гавами тыңлаулар уздырыла.

2. Ачыки тыңлаулар йомгаклары буенча жирле бюджет турында карар проекты буенча тәкъдимнәр һәм искәрмәләр төзелә, алар Жирлек Башкарма комитетына жиберелә һәм Жирле бюджет турында карар проектын карау алдыннан Жирлек Советы игътибарына житкерелә.

Статья 28. Жирлек бюджеты турындагы карар проектын карау һәм раслау тәртибе

1. Бюджет һәм аны раслау турындагы карар проектын карау тәртибе РФ Үзәк сайлау комиссиясә таләпләре нигезендә Жирлек Советы карары белән билгеләнә.

2. Жирлек Советына бюджет турындагы карар проекты башкарма комитеты кертелгән көннән алып ике эш көне эчендә Жирлек Советы рәисә аны экспертиза уздыру өчен Ревизия комиссиясенә жиберә.

3. Ревизия комиссиясә күрсәтелгән проектны алган көннән ике атна эчендә тапшырылган документларның һәм материалларның Россия Федерациясә бюджет законнарына туры килүе турында бәяләмә әзерли.

4. Жирлек бюджеты турында карар проекты Ревизион комиссия бәяләмәсә белән комиссиядә, шулай ук Жирлек Советы депутатларына карауга жиберелә.

5. Ревизион комиссия бәяләмәсә Жирлек Совет депутатлары тарафыннан Жирлек бюджеты турындагы карар проектына төзәтмәләр әзерләгәндә исәпкә алына.

6. Жирлек Советы рәисә Ревизион комиссия бәяләмәсә нигезендә бюджет турында яисә аны Башкарма комитетка эшләп бетерергә кайтару турында карар кабул итә.

7. Жирлек бюджетты турында карар проекты Барлык кирекле документлар һәм материаллар белән Жирлек башкарма комитеты тарафыннан Жирлек Советына Жирлек Башкарма комитеты тарафыннан эшлөп бетерүгә кәргән көннән алып биш эш көне эчендә тәкъдим ителергә тиеш.

8. Жирлек советы Жирлекнең бюджетты турындагы карар проекты бер укылышта карый.

9. Жирлекнең бюджет проекты, Жирлекнең бюджетты раслау турындагы карар Жирлек Советы тарафыннан рәсми бастырып чыгарылырга тиеш.

Статья 29. Жирлек бюджетты турындагы карарга үзгәрешләр кертү тәртибе

1. Жирлек башкарма комитеты күрсәтелгән карарны хокукый җайга салу предметы булган барлык мәсьәләләр буенча бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертү турында карар проекты эшлөүгә тәэмин итә һәм аны Жирлек Советына тапшыра.

2. Жирле бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертү турында карар проекты турыдан-туры эшлөүгә финанс органы гамәлгә ашыра.

3. Жирле бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертү турында карар проекты карау һәм раслау Жирлек Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

4. Жирлек урынбасарының бюджетты турындагы карарга үзгәрешләр кертү турында Поселения Советы карары Жирлек Уставында билгеләнгән тәртиптә имза салынганнан соң 10 көннән дә соңга калмыйча рәсми басылып чыгарга тиеш.

5 бүлек. Жирлек бюджетты үтөлеше

Статья 30. Жирлек бюджетты үтөү нигезләре

1. Бюджетны үтөү Жирлек башкарма комитеты тарафыннан тәэмин ителә.

2. Бюджет үтөлешен оештыру финанс органына йөкләнә.

3. Бюджетны үтөү җыелма бюджет язмасы һәм касса планы нигезендә оештырыла.

4. Бюджет касса бердәмлеге һәм чыгымнарның бирелгәнлеге нигезендә башкарыла.

Статья 31. Жирлек бюджет язмасы

1. Җыелма бюджет язмасын тәзү һәм алып бару тәртибе финанс органы тарафыннан билгеләнә.

Җыелма бюджет язмасын раслау һәм аңа үзгәрешләр кертү финанс органы җитәкчесе тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2. Җыелма бюджет язмасының расланган күрсәткечләре жирлек бюджетты турындагы карарга туры килергә тиеш.

Жирлек бюджетты турындагы карарга үзгәрешләр кертү турында карар кабул ителгән очракта, финанс органы җитәкчесе җыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләрне раслый.

3. Җыелма бюджет язмасына РФ БК 217 маддәсенең 3 пунктында каралган очракларда жирлек бюджетты турындагы карарга үзгәрешләр кертелмичә, финанс органы җитәкчесе карарлары нигезендә үзгәрешләр кертелергә мөмкин.

4. Чыгымнар буенча җыелма бюджет язмасының расланган күрсәткечләре, РФ БК 190 һәм 191 статьяларында каралган очраклардан тыш, чираттагы финанс

елы башланганчы бюджет акчаларын төп бүлүчеләргә житкерелә.

5. Жирлек Советының бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы карарында (жирлекнең бюджет турындагы карарыннан тыш) финанс органы житәкчесе карарлары нигезендә бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә генә жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертү өчен өстәмә нигезләр каралырга һәм (яисә) бюджет турындагы карарда күрсәтелгән өстәмә нигезләрне билгеләү турындагы нигезләмәләр каралырга мөмкин.

Статья 32. Касса планы

Финанс органы касса планын тәзү һәм алып бару тәртибен, шулай ук бюджет акчаларын баш урнаштыручылар, жирле бюджет керемнәренең Баш администраторлары, жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары тарафыннан касса планын тәзү һәм алып бару өчен кирәкле белешмәләрнең составын һәм тапшыру срокларын билгели.

Муниципаль контрактлар, башка шартнамәләр өчен түләү буенча бюджеттан күчерүләр фаразы муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен сатып алуларны планлаштырганда билгеләнгән товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр срокларын һәм муниципаль контрактлар, башка шартнамәләр буенча акчалата йөкләмәләрне түләү күләмнәрен исәпкә алып төзелә.

Касса планын тәзү һәм алып бару финанс органы яисә жирлекнең жирле администрациясенең вәкаләтле органы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Статья 33. Керемнәр һәм чыгымнар буенча жирлек бюджеты үтөлеше

1. Керемнәр буенча жирлек бюджеты үтөлеше Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы бюджет кануннары, РФ БК нигезләмәләре нигезендә кабул ителгән муниципаль хокукый актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Чыгымнар буенча жирле бюджетны үтәү РФ БК таләпләрен үтәгән килеш финанс органы билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Статья 34. Жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча жирле бюджет үтөлеше

1. Бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджет үтөлеше бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары, администраторлары тарафыннан жыелма бюджет язмасы нигезендә, бюджетның бердәм сетында калган акчалар белән идарә итү операцияләреннән тыш, РФ БК нигезләмәләре нигезендә финанс органы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

2. Бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджет ассигнованиеләре исәбеннән үтәләргә тиешле акча йөкләмәләрен түләүне санкцияләү финанс органы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Статья 35. Шәхси счетлар

1. Жирле бюджет керемнәре администраторларының операцияләрен исәпкә алу Федераль Казначылыкта ачылган шәхси счетларда башкарыла.

2. Жирле бюджетны үтәү буенча операцияләрен исәпкә алу, РФ БК билгеләгән очрактан тыш, финанс органында ачыла торган шәхси счетларда, Федераль казначылыкта финанс органына ачыла торган шәхси счетларда

башкарыла.

3. Муниципаль бюджет һәм автоном учреждениеләр акчалары белән операцияләрне исәпкә алу, федераль законнарда билгеләнгән очрактардан тыш, ул финанс органында ача торган шәхси счетларда башкарыла.

4. Финанс белән тәэмин итү чыганагы жириле бюджеттан бирелгән акчалар булган бюджет акчаларын алучыларның акчалары белән операцияләрне исәпкә алу федераль законнарда билгеләнгән очрактарда финанс органында ачыла торган лицевой счетларда башкарыла.

5. Финанс белән тәэмин итү чыганагы РФ БК 242.26 маддәсендә күрсәтелгән средстволардан торган казначылык озата йөрүендә катнашучылар акчалары белән операцияләрне исәпкә алу федераль законнарда билгеләнгән очрактарда финанс органында ачылган шәхси счетларда башкарыла.

6. Әлеге статьяда күрсәтелгән лицевой счетлар бюджет процессында катнашучыларга, бюджет һәм автоном учреждениеләргә, бюджеттан акча алучыларга, казначылык озатуында катнашучыларга алар турындагы белешмәләр бюджет процессында катнашучылар реестрына кертелгәннән соң, шулай ук бюджет процессында катнашучылар булмаган юридик затларга ачыла.

Статья 36. Бюджет сметасы

1. Казна учреждениесенең бюджет сметасы Россия Федерациясе Финанс министрлыгы билгеләгән гомуми таләпләр нигезендә бюджет акчаларының баш күрсәтмәсендә билгеләнгән тәртиптә төзелә, раслана һәм алып барыла.

Бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы жириле үзидарә органы булган казна учреждениесенең бюджет сметасы әлеге орган җитәкчесе яисә әлеге орган исеминән Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә эш итәргә вәкаләтле башка зат тарафыннан раслана.

2. Казна учреждениесенең бюджет сметасының расланган күрсәткечләре казна учреждениесе функцияләрен үтәүне тәэмин итү буенча бюджет йөкләмәләрен кабул итүгә һәм (яисә) үтәүгә җиткерелгән лимитларга туры килергә тиеш.

Казна учреждениесенең бюджет сметасы муниципаль ихтыяҗларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алуларны гамәлгә ашыруга бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә раслана торган муниципаль ихтыяҗларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алу планнарын - товарлар сатып алу графикларын формалаштырганда каралган муниципаль ихтыяҗларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алуга бюджет йөкләмәләрен үтәүгә финанс белән тәэмин итү күләмнәрен исәпкә алып төзелә.

Казна учреждениесенең бюджет сметасында өстәмә рәвештә казна учреждениесенең бюджет сметасын төзү һәм алып бару тәртибендә каралган башка күрсәткечләр расланарга тиеш.

Җитәкчесенә аны казна учреждениесенең бюджет сметасын раслау тәртибе нигезендә раслау хокукы бирелгән казна учреждениесенең бюджет сметасы күрсәткечләре чыгымнар төрләре элементлары (төркемчәләре һәм элементлары) кодлары буенча бюджет йөкләмәләренең җиткерелгән лимитлары чикләрендә, шулай ук өстәмә рәвештә дәүләт идарәсе секторы операцияләре классификациясенә җиткерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары.

Статья 37. Жирлек бюджетын үтөгөндө фактта алынган керемнөрдөн бюджет турындагы карар белөн расланган керемнөрдөн файдалану

1. Бюджетны үтөгөндө фактта алынган керемнөр керемнөр керемнөр керемнөр бюджет турындагы карар белөн расланган керемнөрдөн тыш финанс органы тарафыннан, муниципаль хисаплашуларны биләүгә, муниципаль бурычны каплауга бюджет турындагы карарга үзгөрешлөр кертмичә, шулай ук Поселениенең гавами норматив йөкләмәләрен үтәүгә, аларны үтәүгә РФ БК 217 статьясындагы 3 пункттында каралган күләмдә бюджет ассигнованиеләре житмәгән очракта, юлланырга мөмкин.

2. Максатчан билгеләнеше (аларны бирү турында хәбәрнамә алган очракта) булган субсидияләр, субвенцияләр, башка бюджетара трансфертлар, шул исәптән Россия Федерациясе БК 242 статьясындагы 5 пункттында билгеләнгән төрлөккә жирле бюджетка керә торган, шулай ук бюджет турында карар белөн расланган керемнөрдөн тыш бюджет үтөгөндө фактта алынган физик һәм юридик затлардан кире кайтарылмый торган керемнөр агымдагы финанс елына һәм план чорына бюджет турындагы карарга үзгөрешлөр кертмичә, жыелма бюджет язмасына үзгөрешлөр кертәп, күрсәтелгән акчаларны бирү максатларына туры килә торган бюджет чыгымнарын арттыруга җибәрелә.

Статья 38. Агымдагы финанс елын төгәлләү

1. Бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм агымдагы финанс елын финанслауның иң чик күләмнәре үз эшчәнлеген 31 декабрьдә туктата.

2. Бюджетның бердәм сетында булмаган бюджет акчаларының бюджет акчалары алучылар тарафыннан файдаланылмаган калдыклары агымдагы елның соңгы ике эш көненнән дә соңга калмыйча бюджет акчаларын алучылар тарафыннан Россия Федерациясе БК каралмаган булса, бердәм бюджет сетына күчерелергә тиеш.

3. Максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган бюджетара трансфертлар, финанс белән тәмин итү чыганагы Россия Федерациясе Президентының резерв фондының бюджет ассигнованиеләре булган бюджетара трансфертлардан тыш, алар элек бирелгән бюджет керемнә кире кайтарылырга тиеш, шушы финанс елның беренче 15 эш көне эчендә.

6 бүлек. Бюджет хисаплылыгын тәү, тышкы тикшерү, карау һәм раслау

Статья 39. Бюджет хисаплылыгын тәү

1. Бюджет хисабы түбәндәгеләрне үз эченә ала:
бюджет үтөлеше турында хисап;
бюджет үтөлеше балансы;
эшчәнлекнең финанс нәтижәләре турында хисап;
акча чараларының хәрәкәте турында хисап;
аңлатма язуы.

2. Бюджет үтөлеше турында хисапта Россия Федерациясенең бюджет классификациясе нигезендә бюджет дефицитын финанслау керемнәре, чыгымнары һәм чыганаклары буенча бюджет үтөлеше турындагы күрсәткечләр бар.

3. Бюджет акчаларының баш администраторлары бюджет акчаларын алуучылар (бүлүчеләр) тарафыннан тапшырылган бюджет хисабы нигезендә бюджет акчалары алуучылар, бюджет керемнәре администраторлары, бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы администраторлары тарафыннан бюджет хисабын төзиләр.

Жирле бюджет акчаларының баш администраторлары үзләре билгеләгән срокларда финанс органына бюджет хисабын тапшыра.

4. Жирлекнең бюджет хисабы бюджет акчаларының баш администраторларының бюджет хисаплылыгы нигезендә финанс органы тарафыннан төзелә.

5. Жирлекнең бюджет хисабы еллык була. Жирлек бюджетының үтөлеше турында хисап квартал саен исәпләнә.

6. Жирлекнең бюджет хисабы жирлекнең башкарма комитетында финанс органы тарафыннан тапшырыла.

7. Агымдагы финанс елның беренче кварталы, яртыеллыгы һәм тугыз ае өчен Жирлек бюджетының үтөлеше турында хисап Жирлек башкарма комитеты тарафыннан раслана һәм Жирлек Советына һәм Ревизия комиссиясенә жиберелә.

Жирлек бюджетының үтөлеше турында еллык хисап Жирлек Советы карары белән расланырга тиеш.

8. Жирлекнең финанс органы районның Финанс-бюджет палатасына бюджет хисабы тапшыра.

Статья 40. Жирлек бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисапны тышкы тикшерү

1. Бюджет үтөлеше турындагы еллык хисап Жирлек Советында каралганчы тышкы тикшерү узарга тиеш, аңа бюджет акчаларының баш администраторларының бюджет хисабына тышкы тикшерү һәм жирлек бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисапка бәяләмә эзерләү керә.

2. Жирлек бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисапны тышкы тикшерү ревизия комиссиясе тарафыннан Жирлек Советы карары белән билгеләнгән тәртиптә, РФ БК таләпләрен үтәп һәм федераль законнарда билгеләнгән үзенчәлекләренә исәпкә алып башкарыла.

Жирлек Советы мөрәжәгәте буенча жирлек бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисапны тышкы тикшерү районның Контроль - хисап палатасы яисә Татарстан Республикасы контроль - хисап органы тарафыннан гамәлгә ашырылырга мөмкин.

3. Жирлек башкарма комитеты бу елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча аңа бәяләмә эзерләү өчен жирле бюджетның үтөлеше турында хисап тапшыра. Жирле бюджет үтөлеше турында еллык хисапка бәяләмә эзерләү бер айдан да артмаган сroкта башкарыла.

4. Ревизия комиссиясе, бюджет акчаларының баш администраторларының еллык бюджет хисабына тышкы тикшерү күрсәткечләрен исәпкә алып, жирлек бюджеты үтөлеше турындагы хисапка бәяләмә эзерли.

5. Жирлек бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисапка бәяләмә Ревизия комиссиясе тарафыннан Жирлек Советына тапшырыла һәм бер үк вакытта жирлек башкарма комитетына жиберелә.

Статья 41. Жирле бюджет үтөлеше турында еллык хисапны Жирлек Советы тарафыннан тапшыру, карау һәм раслау

1. Жирлек бюджеты үтөлеше турында еллык хисапны тапшыру, карау һәм раслау тәртибе Жирлек Советы тарафыннан билгеләнә.

2. Жирлек бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисап белән бер үк вакытта аңа бюджет үтөлешенә һәм бюджет хисабына анализ ясалган аңлатма язуы һәм муниципаль биремнең үтөлеше һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләреннән файдалануның башка нәтижәләре турында белешмәләр, жирлек бюджеты үтөлеше турында карар проекты, жирлек бюджеты үтөлеше турында башка бюджет хисабы, Россия Федерациясе бюджет законнарында каралган башка документлар тапшырыла.

3. Бюджет үтөлеше турындагы еллык хисапны карау нәтижәләре буенча Жирлек Советы жирлек бюджеты үтөлеше турындагы карарны раслау йә кире кагу турында Карар кабул итә.

Жирлек Советы Бюджет үтөлеше турындагы карарны кире каккан очракта, ул белешмәләренең дәрәс булмаган яисә тулы булмаган чагылышы фактларын бетерү һәм кабат тапшыру өчен бер айдан да артмаган вакытка кире кайтарыла.

4. Жирле бюджет үтөлеше турындагы еллык хисап Жирлек Советына бу елның 1 маеннан да соңга калмыйча тапшырыла.

Статья 42. Жирлек бюджеты үтөлеше турында карар

1. Хисап финанс елында жирлек бюджеты үтөлеше турындагы хисап, бюджет керемнәренең, чыгымнарының һәм кытлыгының (профицетының) гомуми күләмен күрсәтеп, Жирлек Советы карары белән раслана.

2. Хисап финанс елы өчен бюджет үтөлеше турындагы карарга аерым кушымталар белән күрсәткечләр раслана:

бюджетлар керемнәре классификациясе кодлары буенча бюджет керемнәре;

жирле бюджет чыгымнарының ведомство структурасы буенча бюджет чыгымнары;

бюджетлар чыгымнары классификациясе бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча жирле бюджет чыгымнары;

бюджетлар кытлыкларын финанслау чыганакалары классификациясе кодлары буенча жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары;

Жирлек Советы тарафыннан расланган, РФ БК, Татарстан Республикасы законы, Жирлек Советы карары белән жирлек бюджетының үтөлеше турында Карар кабул итү өчен билгеләнгән башка күрсәткечләр.

Статья 43. Ачык тыңлаулар

Хисап финанс елы өчен бюджет үтөлеше турындагы хисапны караганчы, Жирлек Советы утырышында Жирлек советы билгеләгән тәртиптә ачык тыңлаулар үткөрелә.

7 бүлек. Муниципаль финанс контроле

Статья 44. Төп нигезләмәләр. Муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыручы органнар вәкаләтләре

1. Бюджет процессының барлык этаптарында муниципаль финанс

контроле гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль финанс контроле бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган хокукий актларның, физик затларга җирлек бюджетыннан башка түләүләр буенча гавами норматив йөкләмәләренә һәм йөкләмәләренә билгели торган хокукий актларның нигезләмәләрен үтәүне, шулай ук муниципаль контрактларның, җирлек бюджетыннан акчалар бирү турындагы шартнамәләренә (киләшүләрнең) шартларын үтәүне тәэмин итү максатларында гамәлгә ашырыла.

3. Тышкы муниципаль финанс контроле органының тышкы муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру буенча вәкаләтләре булып тора:

бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган хокукий актлар, физик затларга җирлек бюджетыннан башка түләүләр буенча ачык норматив йөкләмәләренә һәм йөкләмәләренә билгели торган хокукий актлар нигезләмәләренәң үтәлешен, шулай ук җирлек бюджетыннан акчалар бирү турында муниципаль контрактлар, шартнамәләр (киләшүләр) шартларының үтәлешен тикшереп тору;

бюджет акчаларының, бюджет үтәлеше турында квартал һәм еллык хисапларның баш администраторларының бюджет хисабын төзүнең һәм тапшыруның дәрәсләген, тулылыгын һәм норматив таләпләргә туры килүен тикшереп тору;

«Россия Федерациясе субъектларының, федераль территорияләренәң һәм муниципаль берәмлекләренәң контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенәң гомуми принциплары турында» 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән башка өлкәләрдә контроль.

4. Эчке муниципаль финанс контроле органнарының эчке муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру буенча вәкаләтләре булып тора:

бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган, шул исәптән муниципаль учреждениеләрнең бухгалтерлык исәбенә, бухгалтерлык (финанс) хисабын төзүгә һәм тапшыруга таләпләр билгели торган хокукий актлар нигезләмәләренәң үтәлешен тикшереп тору;

физик затларга җирлек бюджетыннан башка түләүләр буенча гавами норматив йөкләмәләренә һәм йөкләмәләренә билгели торган хокукий актлар нигезләмәләренәң үтәлешен, муниципаль мөлкәт белән идарә иткәндә һәм эш иткәндә һәм (яисә) аннан файдаланганда җирлек бюджеты керемнәрен булдыруны һәм чыгымнарын гамәлгә ашыруны, шулай ук бюджеттан, муниципаль контрактлардан акчалар бирү турындагы шартнамәләренәң (киләшүләрнең) шартларын үтәүне тикшереп тору;

бюджеттан акча бирү турындагы шартнамәләренә (киләшүләрне) үтәү максатларында төзелгән шартнамәләренәң (киләшүләрнең), шулай ук РФ БК каралган очрактарда муниципаль контрактларны үтәү максатларында төзелгән шартнамәләренәң (киләшүләрнең) шартлары үтәлешен тикшереп тору;

бюджет акчаларын (бюджеттан бирелгән акчаларны) бирү һәм (яисә) алардан файдалану нәтижәләре турындагы хисапларның, шул исәптән муниципаль программаларны гамәлгә ашыру турындагы хисапларның, муниципаль биремнәрнең үтәлеше турындагы хисапларның, бюджеттан акчалар бирүнең нәтижәләгә күрсәткелләренә ирешү турындагы хисапларның дәрәсләген тикшереп тору;

дәүләт һәм муниципаль ихтыяҗларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турындагы Россия Федерациясе законнарында каралган сатып алулар өлкәсен тикшереп тору.

8 бүлек. Бюджетара трансфертлар

Статья 45. Жирле бюджетлардан бирелә торган бюджетара трансфертлар формалары

1. РФ БК таләпләре нигезендә кабул ителә торган Жирлек Советы карарларында каралган очракларда һәм тәртиптә башка муниципаль берәмлекләр бюджетларына жирле үзидарә органнарының жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләрен үтәгәндә барлыкка килә торган чыгым йөкләмәләрен уртак финанслау максатларында жирлек бюджетыннан субсидияләр биреләргә мөмкин.

2. Район бюджетыннан жирлекләр бюджетларына бюджетара трансфертлар (төзелгән килешүләр нигезендә жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләренең бер өлешен гамәлгә ашыруга бюджетара трансфертлардан тыш) жирлекләренең жирле үзидарә органнары тарафыннан район бюджетыннан жирлекләр бюджетларына бюджетара трансфертлар бирү кагыйдәләрендә билгеләнгән шартлар үтәлгәндә бирелә.

Статья 46. Муниципаль берәмлекләр бюджетларына жирлек бюджетыннан субсидияләр

1. РФ БК таләпләре нигезендә кабул ителә торган Жирлек Советы карарларында каралган очракларда һәм тәртиптә башка муниципаль берәмлекләр бюджетларына жирле үзидарә органнарының жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләрен үтәгәндә барлыкка килә торган чыгым йөкләмәләрен финанслау максатларында жирлек бюджетыннан субсидияләр биреләргә мөмкин.

2. Әлеге статьяда күрсәтелгән субсидияләрне бирү максатлары һәм шартлары жирле администрацияләр арасында субсидия бюджетыннан бирелә торган жирлек Советы карары белән билгеләнгән тәртиптә төзелә торган килешүләр белән билгеләнә.

Статья 47. Жирлек бюджетыннан район бюджетына башка бюджетара трансфертлар

РФ БК таләпләре нигезендә кабул ителә торган Жирлек Советы карарларында каралган очракларда һәм тәртиптә район бюджетына билгеләнештәге килешүләр нигезендә жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга жирлек бюджетыннан башка бюджетара трансфертлар биреләргә мөмкин.

Кичучат
авыл жирлеге башлыгы

Р.Х.Шәйхетдинов